

Valsts ieņēmumu dienests

Pievienotās vērtības nodoklis

Publicēts: 23.09.2022.

Atjaunināts: 31.07.2025.

Pievienotās vērtības nodoklis (PVN) ir patēriņa nodoklis, kas tiek iekļauts preces vai pakalpojuma cenā, un to samaksā preces vai pakalpojuma gala patērētājs. PVN standartlikme Latvijā ir 21 procents, taču atsevišķām preču un pakalpojumu grupām ir noteikta arī samazinātā PVN likme.

Pirms nodokļa maksātājs uzsāk veikt ar PVN apliekamus darījumus vai saņemt ar PVN apliekamus pakalpojumus iekšzemē, par kuriem tam jāmaksā PVN kā šo pakalpojumu saņēmējam, nodokļa maksātājs reģistrējas VID reģistrā.

VID PVN maksātāju
reģistrs

[Skatīt vairāk](#)

Iekšzemes nodokļa maksātājs:

- reģistrēts nodokļa maksātājs – nodokļa maksātājs, kurš reģistrēts VID PVN maksātāju reģistrā;
- neregistrēts nodokļa maksātājs – nodokļa maksātājs, kurš, izmantojot PVN likumā noteiktās tiesības, nav reģistrējies VID PVN maksātāju reģistrā.

Citas dalībvalsts nodokļa maksātājs:

- citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs – nodokļa maksātājs, kurš nodokļa maksāšanas vajadzībām ir reģistrēts citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā;
- citas dalībvalsts neregistrēts nodokļa maksātājs – nodokļa maksātājs, kurš nav reģistrēts citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā un kura juridiskā adrese vai dzīvesvietas adrese ir citā dalībvalstī.

Trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļa maksātājs:

- trešo valstu vai trešo teritoriju reģistrēts nodokļa maksātājs – nodokļa maksātājs, kuram ir piešķirts nodokļa maksātāja identifikācijas numurs vai tam līdzvērtīgs numurs, kas nodokļa piemērošanas vajadzībām ļauj identificēt nodokļa maksātāju un ko piešķirusi valsts, kurā nodokļa maksātājs veic saimniecisko darbību;
- trešo valstu vai trešo teritoriju neregistrēts nodokļa maksātājs – nodokļa maksātājs, kuram nav piešķirts nodokļa maksātāja identifikācijas numurs vai tam līdzvērtīgs numurs, kas nodokļa piemērošanas vajadzībām ļauj identificēt nodokļa maksātāju un ko piešķir valsts, kurā nodokļa maksātājs veic saimniecisko darbību;

Fiskālais pārstāvis.

PVN grupa.

PVN objekti (par ko tiek maksāts PVN)

Preču piegāde par atlīdzību.

Pakalpojumu sniegšana par atlīdzību.

Preču imports.

Preču eksports.

Preču iegāde Eiropas Savienības (ES) teritorijā, arī nodokļa maksātāja preču pārvietošana no citas ES dalībvalsts uz iekšzemi šīs personas uzņēmējdarbības nodrošināšanai iekšzemē.

Preču piegāde ES teritorijā, arī nodokļa maksātāja preču pārvietošana no iekšzemes uz citu ES dalībvalsti šī nodokļa maksātāja uzņēmējdarbības nodrošināšanai citā ES dalībvalstī.

Neregistrēta nodokļa maksātāja vai personas, kas nav nodokļa maksātājs, veiktā jaunu transportlīdzekļu iegāde ES teritorijā.

Neregulāri veiktas jaunu transportlīdzekļu piegādes uz citu ES dalībvalsti.

Pakalpojumu saņemšana (Pievienotās vērtības nodokļa likuma [88.](#) un [89.pants](#)).

PVN piemērošana (t.sk., PVN reversā maksāšanas kārtība)

Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteikta gan vispārīgā, gan PVN “reversā” (apgrieztā) maksāšanas kārtība darījumiem, kas veikti starp reģistrētiem nodokļa maksātājiem iekšzemē.

Vispārīgās PVN piemērošanas kārtības gadījumā:

Preču piegādātājs (pakalpojumu sniedzējs) izraksta preču vai pakalpojumu saņēmējam PVN rēķinu, kurā norāda:

- piegādāto preču (sniegto pakalpojumu) vērtību;
- PVN likmi 21% apmērā aprēķināto PVN summu;
- iekļauj savā PVN deklarācijā darījuma vērtību un aprēķināto PVN summu kā valsts budžetā maksājamo PVN.

Preču (pakalpojumu) saņēmējs:

- samaksā preču piegādātājam (pakalpojumu sniedzējam) PVN rēķinā norādīto atlīdzību un PVN summu;
- ja iegādātās preces (saņemtie pakalpojumi) ir paredzētas preču vai pakalpojumu saņēmēja apliekamo darījumu nodrošināšanai, iekļauj PVN rēķinā norādīto PVN summu savā PVN deklarācijā kā atskaitāmo priekšnodokli. ja iegādātās preces (saņemtie pakalpojumi) nav paredzētas preču vai pakalpojumu saņēmēja apliekamo darījumu

nodrošināšanai, iekļauj PVN rēķinā norādīto PVN summu savā PVN deklarācijā kā neatskaitāmo priekšnodokli.

*Vispārīgās PVN piemērošanas kārtības gadījumā preču (pakalpojumu) saņēmējs var būt arī ar PVN neapliekamā persona, kurai nav tiesību atskaitīt priekšnodokli.

PVN “reversā” (apgrieztā) maksāšanas kārtība

PVN “reversā” (apgrieztā) maksāšanas kārtība piemērojama Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteiktām preču vai pakalpojumu kategorijām, ja preču piegādātājs (pakalpojumu sniedzējs) un preču (pakalpojumu) saņēmējs ir reģistrēti PVN maksātāji un darījums veikts iekšzemē

PVN “reversā” (apgrieztā) maksāšanas kārtība:

kokmateriālu piegādei un ar to saistītiem pakalpojumiem (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 141.pants) – kopš 1999.gada 1.jūlija;

metāllūžņu piegādei un ar to saistītiem pakalpojumiem (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.pants) – kopš 2011.gada 1.oktobra;

būvniecības pakalpojumiem (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 142.pants) – kopš 2012.gada 1.janvāra;

mobilo telefonu, klēpjdatoru, planšetdatoru un integrālās shēmas ierīču piegādēm (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.¹ pants) – kopš 2016.gada 1.aprīļa;

graudaugu un tehnisko kultūru piegādēm (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.² pants) – kopš 2016.gada 1.jūlija;

neapstrādātu dārgmetālu, dārgmetālu sakausējumu un ar dārgmetālu plaķētu metālu piegādēm piegādēm (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.³ pants) – kopš 2017.gada 1.janvāra.

melno un krāsaino metālu pusfabrikātu (metālizstrādājumu) piegādei (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.⁴ pants) – kopš 2018.gada 1.janvāra;

spēļu konsoļu piegādēm (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.¹ pants) – kopš 2018.gada 1.janvāra.

PVN ir arī īpašs nodokļa režīms preču importa darījumos – par veikto preču importu muitas deklarācijā aprēķinātās valsts budžetā maksājamās nodokļa summas samaksas atlikšana līdz tās norādīšanai atbilstošā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, skatīt [šeit](#).

Kam un kad jāreģistrējas PVN maksātāju reģistrā?

 [Reģistrācija VID pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā](#)

Reģistrācija būvniecības pakalpojumu saņemšanai

valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, kura nav reģistrēta VID PVN maksātāju reģistrā un kura ir noslēgusi līgumu saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu, saņems Pievienotās vērtības nodokļa likuma [142.panta](#) ceturtajā daļā minēto būvniecības pakalpojumu, pirms šo pakalpojumu saņemšanas reģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā, iesniedzot iesniegumu;

reģistrēts nodokļa maksātājs, kas ir valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, iesniedz VID paziņojumu (brīvā formā) par reģistrācijas numura VID PVN maksātāju reģistrā izmantošanu (1), lai saņemtu tikai minētos būvniecības pakalpojumus ([Pievienotās vērtības nodokļa likuma 73.pants](#)) vai (2) ka PVN tiks piemērots arī citiem iekšzēmē veiktajiem darījumiem ([Pievienotās vērtības nodokļa likuma 91.pants](#)).

[Atsauksmes par kvalitāti](#)

Kur reģistrēties?

Dokumentus reģistrācijai VID PVN maksātāju reģistrā ir iespējams iesniegt:

elektroniski, aizpildot [VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā](#) dokumenta grupā Nodokļu maksātāju reģistrācijas un datu izmaiņu veidlapas – iesniegums rezidentu PVN reģistrācijai, datu maiņai vai izslēgšanai

Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā vienlaikus ar pieteikumu reģistrācijai.

Izslēgšana no VID PVN maksātāju personu reģistra notiek šādos gadījumos:

Pēc nodokļa maksātāja iniciatīvas

reģistrēts nodokļa maksātājs (izņemot PVN grupu) iesniedz VID pamatotu iesniegumu par tā izslēgšanu no VID PVN maksātāju reģistra;

reģistrēts nodokļa maksātājs, kas ir valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, iesniedz VID pamatotu iesniegumu par tās izslēgšanu no VID PVN maksātāju reģistra, kurā paziņo, ka neplāno turpmāk saņemt būvniecības pakalpojumus un veikt ar nodokli apliekamus darījumus;

PVN grupa iesniedz VID iesniegumu par tās izslēgšanu no VID PVN maksātāju reģistra un no PVN grupas reģistrācijas dienas ir pagājuši 12 kalendāra mēneši.

Automātiski

Reģistrēts nodokļa maksātājs tiek automātiski izslēgts no PVN maksātāju reģistra, tad, kas ir beidzies termiņš, uz kuru tas ir iepriekš reģistrējies.

Pēc VID iniciatīvas

VID izslēdz nodokļa maksātāju no PVN maksātāju reģistra, ja iestājas kāds no Pievienotās vērtības nodokļa likuma [73.pantā](#) noteiktajiem apstākļiem.

Atsauksmes par kvalitāti

[Skatīt vairāk](#)

Tiesību akti

[Skatīt vairāk](#)

Pievienotās vērtības nodokļa likmes

[Skatīt vairāk](#)

Deklarāciju iesniegšanas un nodokļu nomaksas termiņi

[Skatīt vairāk](#)

Labojumi un precizējumi

[Skatīt vairāk](#)

Īpašais PVN režīms preču importa darījumos

[Skatīt vairāk](#)

PVN īpašais režīms (OSS/IOSS)

[Skatīt vairāk](#)

Īpašā PVN reģistrācijas kārtība mazajiem uzņēmumiem

[Skatīt vairāk](#)

MVU režīms (īpašs PVN atbrīvojuma režīms mazajiem uzņēmumiem)

[Skatīt vairāk](#)

CESOP - Ziņojums par pārrobežu maksājumiem

[Skatīt vairāk](#)

PVN pārmaksas
atmaksa

[Skatīt vairāk](#)

Veidlapas un iesniegumi

[Skatīt vairāk](#)

Informatīvie un metodiskie
materiāli

[Skatīt vairāk](#)

VID uzziņas, vēstules

[Skatīt vairāk](#)

Biežāk uzdotie
jautājumi

[Skatīt vairāk](#)

<https://www.vid.gov.lv/lv/pievienotas-vertibas-nodoklis>